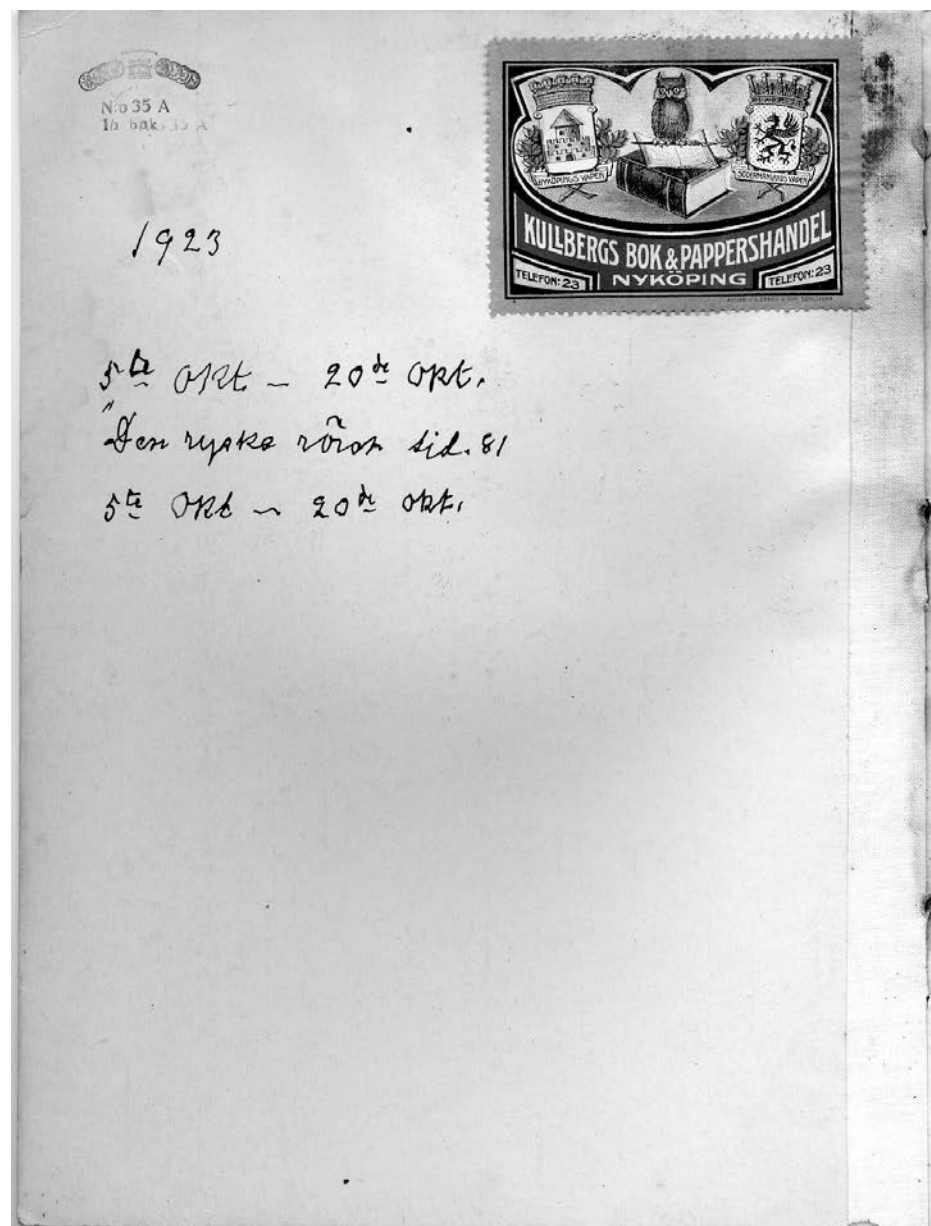
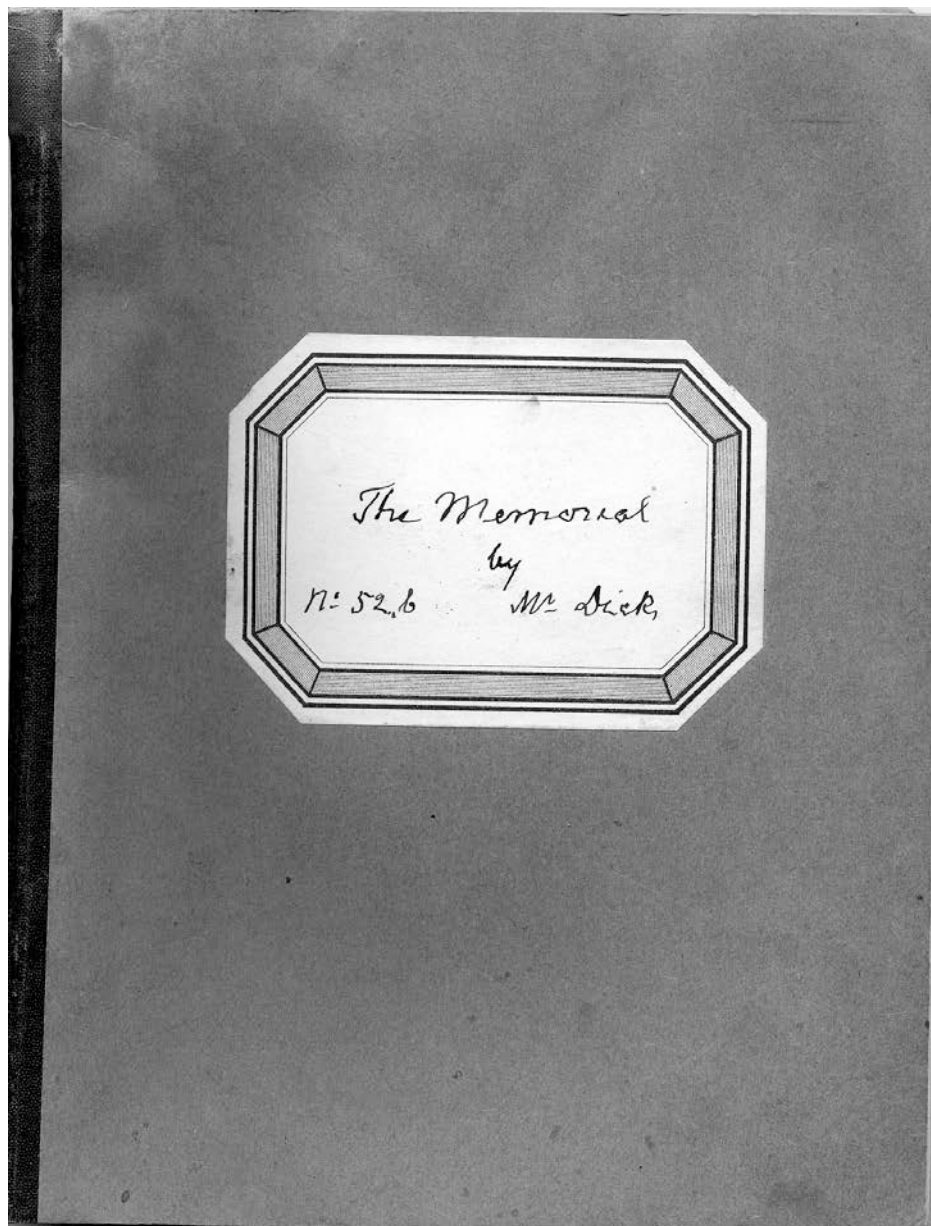

Edvard Faustmans dagbok nr. 52.b

(Fortsättning från sidan 80 förra häftet)

endast ett starkt och målmedvetet, af inre splittringar oberördt regemente numera har möjlighet att rädda Tyskland --- Då detta är Stresemanns nuvarande ställning, kan man föreställa sig hvad som väntar riksdagen om den hädanefter icke går Stresemanns väg.

”Den tyska krisen” – Det undermineringsarbete som den tyska högern på sistone allt ifrigare bedrifvit mot den regeringskoalition som uppehållit Stresemann och mot det samarbete mellan partierna som ansetts vara Tysklands sista chans (!) att undgå det rena kaos, har slutligen burit frukt. Koalitionen är sprängd, och Stresemann har inlämnat hela ministärens afskedsansökan. Den enda möjligheten att åstadkomma ett nationellt samarbete på bred bas är härmed ute. Hvad som återstår inom parlamentarismens ram är endast ett försök, såsom Stresemann tycks skola fresta, att bilda en borgerlig samlingsregering af demokrater, center och tyska folk-

partiet; ett tillskott från de tysknationellas sida som man önskat på högerkanten af tyska folkpartiet skulle föra utom de parlamentariska rāmärkena och säkerligen icke innesluta Stresemann.

Redan en borgerlig ”arbetsgemenskap” skulle på grund af sin blotta tillkomsthistoria komma att stå i en bestämd motsats till arbetarna och högerelementen skulle säkerligen anse det som en del af sin uppgift att inleda en afveckling af den sociala lagstiftningen, framför allt åttatimmarsdagen. Socialdemokraterna ha oåterkalleligen stått fast vid att denna icke får rubbas, medan högerpartierna lika bestämdt ansett att den särskilda myndighet som skulle meddelas regeringen genom den föreslagna fullmaktslagen måste innefatta äfven rätt att, om så funnes nödvändigt, förordna om förlängd arbetstid.

Om således redan en moderat borgerlig koalitionsregering från början skulle komma i en svår inrikespolitisk ställning skulle ett försök att bilda en ren högerrege-

ring med större eller mindre tysk-nationellt inslag riskera att mötas af ett direkt utomparlamentariskt motstånd från arbetarhåll – ett sakläge som kanske vederbörande icke ogärna skulle se, eftersom det kunde ge anledning till ett förverkligande af deras omtalade "aktiva" inrikespolitik. Idealet vore sedan att få lyckliggöra det tyska folket med en ny krigets "luttring" efter den brytning med Frankrike som föresväfvar dessa politici. För Tyskland är Stresemann för ögonblicket det sista hoppet; misslyckas han nu, är fältet öppet för alla äfventyrligheter. nästa sida

"Nationalistiska förbindelser Bayern – Ungern Ärkehertig Josef reser inkognito till München". Wien d. 3^{die} Okt.

Ärkehertig Josef lär, åtföljd af sin sekreterare och polisrådet i Budapest, med ett af ungerska myndigheterna utfärdadt falskt pass, som tyder på grefve Czaky, ha begifvit sig till München.

Som bekant har de bayerska monarkisterna förbindelser i ungerska kretsar

och förra kronprins Rupprecht har på sin tid vistats en längre tid på ärkehertig Josefs gods i Ungern. Under dessa omständigheter tillmötes resan stor betydelse. Ärkehertig Josef var under kriget fältmarskalk och förde kommandot på den Österrikisk-Ungerska fronten mot Italien.

(Förra sidan) Berlin den 4de Okt. --- Den allmänna uppfattningen i riksdagskretsar är, att man står temligen omedelbart inför den verkliga diktaturen, äfven om det är bekant, att general von Seekt, som anses vara predestinerad till militärdiktator ännu icke vore inne. När detta ögonblick kommer, kan givetvis icke förutsägas, men dagens fullständigt resultatlösa underhandlingar tyda på att man snabbt närmar sig denna tidpunkt. De ändlösa underhandlingarna ha på förhand undergrävt allt förtroende till den regering, som eventuellt skulle komma till stånd innan

en diktatur på allvar griper statsrodret i sin hand ---

--- I politiska kretsar dryftas frågan om de återverkningar regeringskrisen kan få på läget i Preussen, där tyska folkpartiet och socialdemokraterna båda äro representerade i regeringen.

Tageblatt framhåller i detta sammanhang, att de tysknationella allt mera arbeta på att skapa förvirring. Härpå tyder det obestridliga uppvisandet af nya Kupprörelser från högerhåll. Om vi också på grund af undantagstillståndet icke kunna lämna några meddelanden härom, tro vi oss emellertid kunna säga att man hittills icke kunnat förebygga vissa högerextremistiska planer.

London den 4^{de}Okt. Times korrespondent i Köln, som vid flera tillfällen med förbluffande noggrannhet förutsagt de kommande händelserna i Rhein och Ruhrområdena, tror sig i dag kunna konstatera att fransmännen anse tiden mogen

för att förvandla det diskreta understöd, som under de senaste fyra åren lämnats den Rheinska separatiströrelsen till ett stöd af mera officiell karaktär. Det är enligt korrespondentens uppfattning de franska ockupationsmyndigheternas afsikt att i en snar framtid uppmana Rheinländarna att upprätta en republik, som är oberoende af Tyskland och ställa denna under Frankrikes officiella protektion.

Läs! Korrespondenten har vidare inhämtat att cheferna för några af Tysklands största finansiella och industriella företag, som nyligen umgingos med planer på att bilda en rheinsk förbundsstat, nu äro benägna att stödja tanken på ett fullständigt afskiljande från riket, trots det bittra motståndet, som kan väntas från den meniga befolkningen. Dessa finans och industrier se i denna politik en chance^{x)} för att rädda sina egna privata förmögenheter ur den katastrof som hotar Tyskland och knyta profitabla förbindelser med franska industri-

x) Dagens Nyheter skrifver chans, hvarför inte schans

grupper (Deutschland über alles)

Paris den 5te Okt. Mathes^{x)} har för den holländska tidningen De Telegraaf förklarat: Rheinrepubliken kommer att utropas till hösten genom revolution om så behövs. Den kommer att räkna 15 millioner innevånare. Dess export kommer att ledas öfver belgiska och holländska hamnar. De allierade böra fastställa Rheinlandets andel i skadeståndsbetalningarna

--- Tyskland börjar nu öppet en länge förberedd kamp mot Versaillesstraktaten och Frankrike måste därför mer än någonsin vara på sin vakt. Betecknande för situationen är, att man i utsträckt grad börjar diskutera medlen för Frankrikes säkerhet. Skadeståndet är icke för ögonblicket någon aktuell fråga, enär knappast någon tvekan råder om att det i gynnsammaste fall är långt aflägsset.

”I dag gör Tyskland öppet uppror mot Versaillesstraktaten”
skrifver Journal des Debats. Om tyska folket ämnar låta denna rebellion utveckla sig, kastar det sig ut

x) Matthas är framstående separatistledare

i nya katastrofer. Kanslern har valet mellan de kämpande partierna och han har valt högern. Han ämnar nu i Ruhr realisera den operation som Kahr företagit i München. Bayern och Preussen kappas om diktatoriska åtgärder. Existerar det ännu en tysk republik. Man förbereder en högerregering med alla de äfventyr en dylik medför. Nynationalisterna ha fordrat att Stresemann positivt skall taga ställning mot Frankrike och devionera fredstraktaten

--- Från Düsseldorf meddelas att återupptagandet af arbetet vid grufvorna blir allt allmännare. Flera gruppdirektörer, särskildt vid de preussiska statsgrufvorna, ha trädt i förbindelse med kontrollkommissionen angående återupptagande af natura leveranserna. Tyskarna ha igångsatt driften vid flera koksverk.

Järnvägsverkstäderna i Düsseldorf ha ockuperats utan några oroligheter. Arbetarna ha samtyckt till att arbeta under fransk ledning. Från Gelsen-

kirchen meddelas att de fyra största grufarbetarförbunden i Ruhrområdet uppmanat sina medlemmar att med det snaraste återgå till arbetet. Direktörerna för grufvorna Hannover och Lothringen ha med ockupationsmyndigheterna förhandlat om återupptagande af arbetet.

(Detta, som ju låter lofvande motsäges emellertid blankt af tyskarna, som påstå att allt är åt fanders i Ruhr där fransmännen lefva röfvare och arbetarna neka att återupptaga arbetet – hvem ska man tro – der lügenhafte ochs?)

Berlin den 5te Okt. Med största spänning följer man de extrema organisationernas rörelser. Man är medveten om att de högerradikalas uppmarsch nu i det närmaste torde vara färdig, och man uttrycker endast sin förvåning öfver att stormen ännu ej brutit lös på allvar. Emellertid är man ej på det klara med hvad som är orsaken till att man på detta sätt fortfarande försöker vinna tid. Otåligheten inom detta läger illustreras för öfrigt bäst af

händelserna i Küstrin, som tydligen iscensattes af brushufvuden för att framtvunga en gemensam aktion. Enda förklaringen till dröjsmålet torde vara, att man vill afvakta det ögonblick, då alla tydligt och klart måste inse, att äfven de sista parlamentariska resurserna fullständigt uttömts. Detta ögonblick synes nu icke vara alltför långt aflägsset.
nästa sida

”Ett förtäckt hot från Paris”. Paris den 5te Okt. Efter att ha erinrat om att Bismarck år 1871 hotade med militärt ingripande hvarje gång en politisk kris syntes vilja uppstå i Frankrike, skrifver Le Temps: Franska regeringen begagnar icke samma metoder. Den har icke ingripit i den tyska krisen och har hittills t.o.m. undvikit att protestera mot beslut, som icke stå i öfverensstämmelse med Tysklands förpliktelser. Den förhåller sig fullständigt passiv, men den tyska krisen ålägger franska regeringen och samtliga allierade plikten att parera vissa åtgärder som Tyskland skulle kunna

vidtaga och trygga vissa intressen

(förra sidan) – det påstås att de högerradikala fortsätta att erinra Berlin och att Ludendorff, Hitler och von Kahr stå i ständig förbindelse med Stinnes och riksvärnschefen von Seekt (eventuell diktator)

Paris den 5te Okt. Bayeriska generalstatskommissarien von Kahr har förordnat, att alla som hjälpa stater, hvilka under fredstid ockupera tyskt område, skola straffas med fängelse eller dödsstraff.

Agence Havas kommenterar detta på följande sätt: Detta betyder att alla innebyggare i de ockuperade områdena hotas med fängelse eller dödsstraff om de icke fortsätta det passiva motståndet. Den nya tyska offensiven skall sannolikt icke stanna därvid. Ingenting är längre omöjligt sedan Tyskland och Bayern öppet drifva aktion hvar för sig. Frankrike bör, allt medan det fortsätter indrivandet af skadeståndet, äfven tänka på sin säkerhet --- (Arbetarna i Ruhrdistriktet ha tydligen råkat i en svår dilemma.

Tyska staten är helt och hållet urståndssatt att understödja dem för att de skola slå dank, och von Kahr förbjuder dem vid risk af dödsstraff att förtjäna sitt uppehälle genom att arbeta för fransmännen – återstår dem således endast att svälta ihjäl ty icke är det antagligt att dessa komma att underhålla dem utan motsvarande arbetsprestationer, år efter år.

Berlin den 5te Okt. Tysknationella partiet offentliggör ett upprop, som fordrar att det göres ett slut på partiernas hjälplösa vacklan hit och dit och yrkar på principiell ändring i politiken. Ett omedelbart och klart utrikespolitiskt afgörande är, heter det, en lufsfråga, som endast kan lösas genom en beslutsam och stark ledning

Dollarn noterades den 5te Oktober till 760 millioner mark ($\frac{1}{2}$ öre = 1 million)

Hans von Hülsen skrifver bl.a. från München --- Kahrs våldsdiktatur kastar hotande slagskuggor, hvilka oroar den fredliga medborgaren. Tusen rykten flyga genom

staden. – "I dag kommer monarkien att proklameras!" – "Nej, inte i dag, först i morgon eller öfvermorgon eller också om åtta dar" – "Nej nu är det inte längre fråga om monarkien; Bayern skall blifva en påflig kyrkostat (!!!) herr von Kahr underhandlar redan därom med den påfliga nuntien, monsignore Pacelli ---" – Bayern en kyrkostat, hvilket nonsens! Men känner ni inte till de trådar som spännas mellan von Kahr och Quai d'Orsay?" – "Men brytningen med Berlin står väl omedelbart för dörren? Völkischer Beobachter, Hitlers och Ludendorffs liforgan har ju som rubrik tvärs öfver första sidan "Inmarsch i Bayern" I morgon ha vi kanske de fördömda preussarna i staden". – Sådana rykten dyka upp för hvar timme och anammas med begärlighet under fem minuter ---

--- Under tiden arbetas det för högtryck i Generalstatskommissariet, förordning på förordning utfärdas. Herr von Kahr förbjuder streiker, lockouter, sabotage och terrorism, eller hvad högern kallar

för terrorism. Hvar tredje sats i diktatorns förordningar lyder: "straffas med tukthus", och utan tukthus känner han blott till dödsstraff. "Landsförrädare straffas med döden", står det. Men hvad är landsförräderi och hvad är inte landsförräderi^{x)}, när afgörandet härom tillhör en diktator som själf förklarar att han känner sig ansvarig "endast inför Gud och sitt samvete"? Då den bayerska regeringen tillsatte en diktator förklarade den sig vara villig att inför parlamentet bära ansvaret för hans handlingar. Och nu, efter mindre än en vecka, får man veta att han är ansvarig endast inför Gud och sitt samvete. Det är betänkligt. Och ännu betänkligare är det att hr. von Kahr tydligen icke anser sig bunden af riksförfattningen ---

--- Alla politiska sammankomster äro förbjudna, d.v.s. sådana som icke äro diktatorn behagliga. Regementsfester och hvad som döljer sig under denna benämning och hvori von Kahrs och kronprins

x) (mot Bayern eller tyska riket?)

Rupprecht deltaga, hållas som vanligt. Och Hitler fick inför en skara af flera tusen personer opåttalt förklara att hans mål först då vore vunnet när fanorna med hakkorset vajade öfver slottet i Berlin

--- Sedan någon tid ha judarna börjat ge sig i väg från München, och flykten växer ju mer det blir uppenbart att Kahr för hvar dag avancerar längre mot höger, där hvarest Hitler står och med honom hela kopplet af dem som icke vänta på något annat än att få släppas lösa på "judeföljet". Det är fullaste allvar att man här i München kan vänta sig judepogromer ifall Hitler kommer till makten. I det nationalsocialistiska partiets program står under punkt 4: "Ingen jude kan räknas såsom tillhörande tyska folket" ---

Berlin den 7de Okt. Det tysknationella partiet har utsändt ett nytt upprop i hvilket det heter, att de närmaste veckorna komma att bli afgörande för tyska folkets framtid, hvarför ett oerhördt an-

svar hvilar på alla nationella kretsar.

Det tysknationella partiet, som är bärare af dessa kretsars förhoppningar och förväntningar behöfver därför stor rörelsefrihet och måste förfoga öfver stora penningmedel, om det skall kunna fylla sin nationella uppgift. Partiet anmodar därför sina anhängare att genast till förmån för partiet göra så stora finansiella offer som möjligt

Från annat nationellt håll göres propaganda för bildandet af en antimarxistisk stridsfond, ty, heter det i uppropet, befrielsen från Marxismen möjliggöres först af befrielsen från det franska slafoket, och slutstriden är omedelbart förestående.

Då Stresemann i ett tal bland annat yttrade om det passiva motståndet: -- "Ingen kan göra några förebråelser mot Ruhrbefolkningen, hvilken egentligen gifvit mer än som står i mänsklig förmåga. Detta påstående kan man göra trots tecken på den demoralisering som särskildt visat sig

i att regeringens understöd tagits i anspråk i därtill icke berättigade fall, afbröts han af vänstern med tillropet "Stinnes!"

Berlin den 7de Okt. --- Från Dresden telegraferas i afton att fullkomlig enighet nu uppnåtts mellan de sachiska socialisterna och kommunisterna angående en gemensam regeringsbildning. Den kommunistiska tidningen i Dresden hälsar det skedda som upptakten till en gemensam skyddskamp mot fascismen. Under öfverläggningarna voro båda partierna fullständigt eniga om att riksregeringen är alldeles maktlös gentemot Bayern och v. Kahr och man räknar med att riksregeringen skall besvara kommunisternas inträde i den sachsiska regeringen med skärpt militärdiktatur. Därför måste det proletära själfskyddet uppträda aktivt på scenen. De första åtgärderna komma att följas af andra, säger tidningen, som rekommenderar den politiska masstreiken som det enda medel som kan förhindra fascismens frammarsch.

Stort uppseende har ett Paristelegram väckt om att Stinnes och Otto Wolff på egen hand inledt underhandlingar med fransmännen. --- Stinnes har icke före sin afresa konfererat med rikskanslern, och denne har först sedan underhandlingarna förts fått kännedom om dem. Stinnes har alltså fört underhandlingar utan att meddela tyska regeringen detta. Man får väl antaga att detta uppträdande, som vore otänkbart i hvarje annat land, kommer att beröras i morgondagens riksdagsdebatt --- För öfrigt vända sig tidningarna mot Stinnes på grund af den roll som han spelade under krisen – Vossische Zeitung talar i dag om Stinnesdiktaturen och kallar honom en förrädare mot sitt eget parti. Tidningen frågar hur länge man ämnar finna sig i Stinnesdiktaturen och erinrar om att Stinnes störtat den egna regeringen efter den andra.

Frågan är nu, om regeringen Stresemann kan bestå med ett

sådant motstånd i ryggen. Det är meningslöst, säger Georg Bernhard att diskutera frågan om parlamentarism eller diktatur när diktatorn Stinnes kan fortsätta att utöfva terror. Stinnes har förstått att skaffa sig krediter i pappersmark. Nu är pappersmarken intet värd – och målet är nådt. Därför reser Stinnes till general Degoutte för att förhandla med honom (och göra ytterligare geschäft med den franska finansen)

Jämför: - Paris den 7de Okt. Sedan Stinnes nu konfererat med general Degoutte är man här mycket optimistisk angående utvecklingen i Ruhr. Man väntar att arbetet snart skall kunna återupptagas i betydligt omfång. Konferensen ägde rum på tyskt initiativ. I densamma deltog från tysk sida utom Stinnes en mängd andra industriledare, representerade praktiskt taget hela Ruhrindustrin och äfven – naturligtvis med regeringens tillåtelse – generaldirektören för de tyska statsgrufvorna, von Felzen. Man sysselsatte sig i stora drag med möjlig-

heterna för att få arbetet i gång igen och för ett återupptagande af leveranserna af kol, koks och andra naturprestationer till de allierade, hvilka leveranser som bekant inställdes vid ockupationen

Den största svårigheten ligger i betalningen. Industriledarna vilja naturligtvis ej återupptaga leveranserna med mindre de erhålla löfte från tyska regeringen om att den kan och vill betala dem ---

I ett tal i dag yttrade Poincaré att Frankrike knappast disponerar medel att resa de reparabla delarna af sina ruiner ur gruset. Det är därför beslutet att icke lämna förskott för Tysklands räkning i det oändliga utan skall tvinga Tyskland att betala. Det väsentligaste är, att vi nå vårt mål, och vi skola nå det (nedan)

--- Från Düsseldorf telegraferas att sju sabotörer som dömts till döden af Millerand fått straffet förvandladt till straffarbete.

I fortsättningen af sitt tal yttrade Poincaré: --- Jag vet att en del af våra vänner på andra sidan hafvet säga: - Ni

göra orätt i att så egensinnigt fasthålla vid Versaillesfreden. Den är utförbar. – Hvarför skulle vi icke svara dem: Om den är utförbar, hvarför har ni då underskrifvit den? Hvarför ha ni då själfva redigerat den viktigaste artikeln? Om vi icke besatt Ruhrområdet så skulle vi i dag stått inför en gäldenär, som icke vill betala. Tyskland har gjort allt för att hindra oss i utnyttjandet af det besatta området, men det kan icke längre lyckas däri. Då det själfvt har intresse af att Ruhrindustrien icke fullständigt lamslås, måste Tyskland slutligen komma till insikt om att förhandlingarna äro nödvändiga --- Vi vilja icke fortsätta med att lämna Tyskland förskott och vi måste tvinga det att hålla sina förpliktelser. Vi kräfvat endast rättvisa och äro på god väg att uppnå denna ---

Poincaré polimeserade därefter mot Lloyd-George som för närvarande gasterar i U.S.A. och förklarade att han (Poin-

caré) skulle tiga och lägga armarna i kors först när Tyskland utplånat spåren af sina brott i de tio departement som bära märken efter de tyska truppernas framfart (hear,hear)

Berlin den 9de Okt. Riksdagen har sen i natt antagit förtroendevotum för regeringen mot de tysknationellas, bayerska folkpartiets och kommunisternas röster.

Motionera om upphäfvande af undantagstillståndet i riket och i Bayern afslogos. Socialdemokraternas motion som gillar riksregeringens juridiska uppfattning rörande det bayerska undantagstillståndet, antogs

Paris den 8de Okt. Franska regeringens alla ansträngningar gå för ögonblicket ut på att få arbetet i Ruhr igång igen och göra panten produktiv. Man är utomordentligt nöjd med förloppet af de förberedande samtalen mellan Degoutte och de tyska industriledarna. Efter Stinnes hade i går Otto Wolff, som intar en ungefär lika framstående ställning i industrilandet som

Stines och Thyssen, en lång konferens med Degoutte ---

Öfverallt i Ruhrdistriktet fortsätter befolkningen att så småningom återupptaga arbetet. En stor del af arbetarna intager dock alltjämnt en passiv hållning och innan en uppgörelse kommit till stånd med arbetsgifvarna torde det näppeligen bli tal om den nödvändiga masstillströmningen till fabriker och grufvor. Man anser det mycket olyckligt, att tyska regeringen ännu icke upphäft förbudet för järnvägsmännen att arbeta under de allierade utan alltjämt fortsätter att sända dem understöd

(Hur kan man då påstå att tyska regeringen upphäft det passiva motståndet?)

-- I samtliga grufvor i Ruhrdistriktet såg man i dag anslag från grufförbundet, hvori arbetarna meddelades att åtta timmarsdagen från och med nu var återinförd i Ruhrdistriktet hvad grufdriften angick (hittills ha arbetarna endast haft 6 á 7 timmars arbete). Styrelsen för grufarbetarförbundet

har emellertid riktat en uppmaning till alla medlemmar att icke följa några diktatoriska påbud, enär lag och tarifföfverenskommelser alltjämnt gälla -- "Låt icke förleda er till besinningslöshet af någon art" heter det."Afvakta organisationens anvisningar" ("Deutschland über alles", arbetsgifvarna jobba med statsunderstödet och arbetarna neka att under rent förtviflade förhållanden arbeta en timme extra -- de tyska kolen äro nu betydligt dyrare än de engelska -- förr voro de billigare.)

Ett Berlinbref af d.6te Okt. som skildrar virrvarret i Tyskland just nu, avslutas med:

--- Det vore otänkbart att sådana politiska förvillelser och förvirringar kunde förekomma, om tyska folket vore vid sunnda vätskor, kroppsligen och andligen sedt. Det lider af en akut nervkris och denna förorsakar sådana politiska skakningar som dem man nu fått upplefva under de senaste dagarna --- "sämre än det nu är kan det dock icke bli" resonerar man på många håll. Kan man då förvåna sig öfver att

förtviflan griper omkring sig och väcker tanken på omdaning af det närvarande?

Paris den 8de Okt. Förra inrikesministern Malory blef i går under invigningen af ett monument i Creysse öfverfallen och slagen af en "Camelot du roi" (rojalist). Fyra personer ha häktats med anledning af det inträffade. (kommer en att tänka på Anatole Frances makalösa Pingviner.

Berlin den 9de Okt. Enligt Vossische Zeitung har den af Stinnes ledda gruppen af Ruhrindustriidkare, hvilken förhandlat med general Degoutte^{x)} framställt kraf på följande åtgärder:

- 1) utbetalande af ersättning för under Ruhrockupationen beslagtagna kolmängder och den tvångsindrifna kolskatten
- 2) upphäfvande af kolskatten i Ruhrområdet
- 3) garantier för disposition öfver alla framtida skadeståndsleveranser
- 4) företrädesrätt för det ockuperade

x) till riksregeringen

området till råvaru och lifsmedelsleveranser;

5) upphäfvande af kolkommissariatet och de statliga koldistributionsorganen i det ockuperade området:

6) bemyndigande för industriidkarkommissionen att fortsätta förhandlingarna med ockupationsmyndigheterna och träffa öfverenskommelse med dessa beträffande löpande frågor;

7) förlängning af arbetstiden vid grufvorna till 8½ timmar under jord och 10 timmar ofvan jord

8) upphäfvande af alla demobiliseringsföreskrifter (3 – hvad menas härmed)

Kommissionen riktar vidare en förfrågan till riksregeringen huru denna ställer sig till bildandet af ett bolag för drifvandet af järnvägarna i det ockuperade området, i hvilket bolag Rheinlandet, Frankrike och industrien skulle vara deltagare

Stinnes har på uppdrag af de öfriga industriidkarna öfverlämnat

dessa punkter till regeringen och anhållit om svar till tisdag middag (d.9de – skall bli ytterst intressant att i dag få läsa detta svar)

--- I politiska kretsar anser man Stinnes kraf medföra ett utomordentligt försvårande af regeringens läge. Stinnes vet mycket väl att frågan om 8 timmarsdagen skall ordnas på lagsriftningens väg under den närmaste tiden och att dessa kraf korsa parlamentsarbetet. Man väntar därför att rikskanslern skall komma att avslå fordringarna.

Befolkningen skulle med tillfredställelse hälsa detta afvisande af Stinnes kraf, och ej håller skulle den ställa sig förstående till åtgärden att utbetala stora skadestånd till Ruhrområdets storindustriella, hvilka med tillhjälp af riksbankskrediter uppköpt valutor och med dessa förvärfvat företag i utlandet. Ett anslag som af de industriella uppsatts vid grufvorna och i hvilket fordras en ökning i arbetstiden har af grufarbetarna och gruf-

personalen besvarats med beslutet att ignorera detta kraf.

--- Den mäktiga storindustriidkaren (Stinnes), som redan flera gånger korsat tysk-franska samförståndsplaner har ännu en gång ändrat hållning, något som icke kan anses förvånansvärdt i betraktande af hans många sidosprång inom politiken. Det anbud som han gjort fransmännen i Düsseldorf hänger tydligen samman med hans politiska planer, hvilka gå ut på upprättandet af en diktatur. Stinnes tror att han genom tillkomsten af en tysk-fransk industritrust skall bli stark nog att förverkliga sina diktaturplaner.

Enligt Berlintergram har tyska regeringen uppdragit åt sina diplomatiska representanter i Paris och Bryssel att göra framställningar hos respektive regeringar rörande inledande af direkta förhandlingar om återupptagandet af arbetet i Ruhrområdet

Af allt att döma har aktionen till

stor del förestafvats af önskan att förekomma de försök som från tyska storindustriens sida gjorts att utan riksregeringens medverkan ordna frågan med de allierade ockupationsmyndigheterna, försök som väckt oro och förbittring i hela Tyskland.

Läs! I riksdagen fordrade kommunisterna i dag (d.9de Okt.), att Stinnes och hans partikolleger skulle sättas inom lås och bom^{x)} som högförrädare, enär de vore i färd med att schackra bort Rheinlandet till Frankrike. Äfven Vorwärts betecknar det som ett rent och klart förräderi då Stinnes i Düsseldorf anmodat general Degoutte att understödja de tyska industriledarna i deras kamp att återinföra arbetstiden från före kriget. Om det icke är landsförräderi att söka erhålla hjälp af franska bajonetter mot tysk lagstiftning och mot tyska arbetare och tjänstemän, så finns det öfver hufvuud taget icke något som kan benämnas

x) fransmännen ha som bekant redan burat in Krupp

landsförräderi

”Förbudsfjaskot i Finland”

Hälsingfors den 9de Oktober. Ordföranden i Nylands fiskarförbund framhåller i sitt svar på frågan om förbudslagens verkningar, att fiskarna upphöra med hafsfisket för att ägna sig åt spritsmugglingen som inomkort gör sin man rik. Risken är jämförelsevis obetydlig, då den milsvida skärgården omöjligt kan effektivt bevakas. På en enda plats i nyländska skärgården infördes år 1922 sprit till ett värde af 20 millioner mark, medan beslagen representerade 2 procent af införseln. Alla försök att göra slut på missförhållandena ha misslyckats. Någon bättring kan ej håller åstadkommas förrän förbudslagen upphäfves.

-- Fylleriet tilltar --- (siffror, som visa att fylleriförseelserna på en månad ökats med drygt 20 procent)

Berlin den 10de Okt. Till Berlins Tageblatt telegraferas från Gelsenkirchen att de kristliga grufarbetarföreningarna gjort en hemställan till rikskans-

lern om häktande af grufdirektörerna i Ruhrområdet, då dessa svårt förbrutit sig mot riksförfattningen och andra lagliga bestämmelser

--- Vorwärts meddelar angående förhandlingarna mellan Stinnes och general Degoutte att Stinnes anmodat den franska öfverbefälhafvaren att understödja Stinnes kraf på införande af den längre arbetstiden, sådan den var före kriget. General Degoutte har härtill svarat att regleringen af arbetstiden icke vore en sak att ordna för den franska lagstiftningen, utan för den tyska. Frankrike hade vid besättandet af Ruhrområdet förklarat att det skulle respektera de tyska lagarna och från denna ståndpunkt tänker det ej håller vika i fråga om åttatimmarsdagen, hvilken erkänts i Versaillesfördraget.

--- Under åberopande af att priset på de tyska kolen nu uppgör till 36 guldmark medan världsmarknadspriset endast utgör 22 kräfva den af Stinnes ledda storindu-

strien en utjämning genom ökning af arbetstiden, hvilket skulle möjliggöra en nedsättning i kolprisen. Härigenom skulle den tyska industrien åter göras konkurrenskraftig.

-- Vossische Zeitung svarar Stinnes att en nedsättning i kolprisen kan uppnås icke blott genom en ökning af arbetstiden utan äfven därigenom att industrien delvis afstår från sina höga vinster. Vossische Zeitung kräfver att arbetarnas offer i fråga om åttatimmarsdagen föregås af ett sådant från kapitalisternas sida genom att dessa betala högre skatter.

Paris den 10de Okt. Poincaré mottog i dag Tysklands chargé d'affaires von Hoesch, som framförde Stresemanns förslag om förhandlingar angående de åtgärder som böra vidtagas i sammanhang med motståndets inställande i Ruhr.

Efter att ha ställt sig i förbindelse med Bryssel förklarade Poincaré att han icke kunde gå med på detta förslag

Han vill blott förhandla med den lokala befolkningen^{x)}, och aftal äro redan på väg att afslutas mellan de allierade myndigheterna i Ruhr och industriens representanter. En kommuniké från Agence Havas tillägger att Poincaré afslagit bland annat under den motiveringen att de allierade icke vilja inlåta sig på diskussion med samma myndigheter som organiserade motståndet

Berlin den 10de Oktober. Katastrofstämning! I alla kretsar råder den hopplösaste förvirring och bland den stora allmänheten diskuteras det stora markfallet som med ett slag minskat markens köpkraft med 100 procent. En svensk krona betalas i afton med en milliard mark, och den tyska valutan ställer sig nu fyra gånger sämre än Sovjetrubeln. Denna utveckling har framkallat en fullständig panik

Förvirringen inom det politiska läget är fullständig.
Allmänna uppfattningen

x) och således strunta i tyska riket.

är att den nykonstituerade regeringen lika litet som förut kan göra sig gällande mot Bayern och det sammansvetsade blocket Sachsen – Thüringen

Härtill kommer de ytterst nedslående underrättelserna från Paris. Numera råder intet tvifvel om att den franska politiken går ut på att spränga det tyska rikets enhet och att Frankrike i och med upptagandet af underhandlingar med de tyska storindustriella tydligt vill betona, att den tyska suveräniteten upphört i de områden, som besatts af franska och belgiska trupper

Liksom i Sachsen så är nu äfven i Thüringen en blandad socialistisk-kommunistisk regering under bildande. Beträffande ett kraf, som kommunisterna framställt om att bilda ett stort mellantyskt block till värn mot reaktionen hölls i går i Leipzig en konferens mellan Sachsens och Thüringens regeringar.

Riksvärnsministern har tills

vidare förbjudit tryckning och spridning af Rothe Fahne (kommunistisk) enär tidningen uppmanat till förberedelse till storstreik samt uppmanat riksvärnssoldaterna till politisk verksamhet och till olydnad.

Breslau den 10de oktober. I dag har ett större antal kommunister häktats, däribland medlemmar af den kommunistiska distriktsstyrelsen för Sachsen samt kontorspersonal och anställda i Schlesische Arbeiterzeitung. Häktingarna ha samband med den kommunistiska propagandan för en arbetare och bonderegering i Tyskland

London den 10de okt. Till Daily Mail telegraferas från Bukarest, att hemliga polisen upptäckt en omfattande sammansvärjning i syfte att i dag den 10de Okt. mörda Bratianu och flera andra medlemmar af regeringen. Många af de sammansvurna ha häktats (sidan 38)

(börjar bli hemtrefligt i Europa)

Berlin den 11te Okt. Riksdagen företog

vid sitt plenum i dag tredje lösningen af lagen om utvidgade fullmakter för regeringen.

Frölich, kommunist, fordrade att regeringen först skulle afge en förklaring rörande industriidkarnas förhandlingar med general Degoutte. Han beskyllde vidare Stinnes för att stå i förbindelse med Rheinlandsseparatisterna och med bayerska statskommisarierna v. Kahr samt för att ha träffat en öfverenskommelse med general von Seeckt. Han påstod dessutom att Stinnes i Esplanade Hotel en viss dag haft ett samtal med ledaren för Küstrinkuppen, major Buchdrucker

Deputeranden Höllein riktade äfven häftiga angrepp mot Stinnes som drog nytta af och dref på inflationen. Vidare påstod Höllein att Stinnes i förra veckan i München med Ludendorff diskuterat fälttågsplaner mot Berlin

Man antar att fullmaktslagen kommer att falla på grund af motstånd-

darnas obstruktion. För antagande af författningsändrande lagbestämmelser erfordras nämligen att två tredjedelar af riksdagens ledamöter äro närvarande och att två tredjedelar af de närvarande rösta för lagen. Om lagens motståndare i stället för att rösta mot lagen afhålla sig från att delta i plenum, kan lagen icke bli antagen --- För närvarande pågå emellertid försök att förmå det tysknationella partiets medlemmar att under omröstningen stanna i salen då närvaron i salen af två tredjedelar af samtliga medlemmar eljest icke är möjlig att ernå.

I ett Berlintelegram läses:

I riksdagen rådde i dag högspänning. På dagordningen stod tredje behandlingen af det lagförslag, som eventuellt skulle ge regeringen fullmakt att möta det rådande nödtillståndet med diktatoriska åtgärder. Som tidigare meddelats var förslagets öde på förhand ovisst. Genom förenad obstruktion lyckades det de tysk-

nationella och kommunisterna att förhindra dess antagande i dag. Koalitionspartierna beslöto därefter att uppskjuta den slutliga omröstningen till på lördag (d. 13de) Om lagen icke går igenom, kommer Stresemann att upplösa riksdagen. Det är icke otänkbart att den exempellösa prisstegringen på alla lifsmedel och dessas försvinnande från marknaden dessförinnan leder till en katastrof. Under hvilka förhållanden detta lördagssammanträde kommer att äga rum är osäkert. Befolkningen har gripits af förtviflan, som hvarje ögonblick hotar att taga sig utbrott --- Handlarna i saluhallarna vågade i dag icke öppna sina stånd enär de fruktade att de upphetsade husmödrarna, som icke längre kunde få något för sina millioner skulle öfvergå till plundring. --- Köparna, som ha gripits af panik intogo i dagen så hotande hållning att man allmänt räknar med tumult. (sidan 35) Paris den 11te Okt. Det råder näppeligen något tvifvel om att den nyss

upptäckta komplotten står i samband med den enligt telegram från Bukarest omfattande fascistiska rörelsen i Rumänien som praktiskt taget har hela armén med sig och står under kronprinsens särskilda beskydd. Man anser det mycket sannolikt att en fascistisk kupp inom kort kommer att företagas i Rumänien. De rumänska fascisterna ha flera gånger gifvit uttryck åt starkt missnöje med den nuvarande liberala ministären och öppet hotat med att aflägsna den och skapa en ny författning (sidan 44)

I grekiska regeringens svar på ambassadörskonferensens beslut rörande sonandet af Janinamorden läses bl.a. att mördarna strax före brottets begående kommit från Albanien och att de sedan åter tagit sin tillflykt dit. Då det albanska territoriet börjar knappt 50 minuters väg från mordplatsen torde man kunna enas om att hvarken mänsklig skicklighet eller snabbhet i omdömesförmåga skulle ha kunnat uträtta något med afse-

ende på brottslingarnas arresterande

Noten omnämner därefter banditen Memos afslöjanden och de af ett hundratal vittnen lämnade framställningarna, som innehålla starka bevis för att mordet planerats i Argyrocastra af agenter med albaner som uppdragsgifvare. I dessa framställningar nämnas namnen på flera innevånare i dessa trakter hvilka äro synnerligen starkt misstänkta

Med hänsyn till detta faktum har ambassadörskonferensens beslut gjort det pinsammaste intryck på och framkallat bestörtning hos Greklands regering och folk, så mycket mer som dessa hyst fullt förtroende till stormakternas rättskänsla. I noten anmärkes att undersökningskommissionen genom tre slutledningar mot en undanrödjer all ansvarighet från grekiska regeringens sida och fastslår de grekiska myndigheternas ärlighet och goda vilja

(Hela Janiniaffären bär vittnesbörd om Mussolinis monumentala fräckhet -

glädjande att han i stort sedt gjorde fjasko)

Berlin den 12te Okt. I riksdagen afgaf Sachsens kommunistiska ministerpresident, doktor Zeigner, i Sachsiska regeringens namn en längre förklaring, i hvilken han betecknade den Sachsiska regeringen som det republikanska och proletära försvaret mot högern. "Tysklands arbetande klasser", förklarade han, "äro synnerligen svårt hotade. Doktor von Kahr och grefve Westarp ha gifvit lösen "ned med marxismen" och ha därmed förklarat sig stå icke blott mot socialismen, icke blott mot arbetarna utan mot alla republikanska samhällslager, mot hvilka de förklarat kamp. Kretsarna bakom Kahr och Westarp dölja knappast sina ekonomiska och militära förberedelser för att slå ned den arbetande befolkningen. Industriens, ekonomiens och jordbrukets storkapital har öfvergått till offensiven. Flera tusen arbetare och anställda ha kastats ut på gatan. De skola göras möra genom en radikal hungerkur medan storindustri-

ella kretsar i Ruhrområdet diktera tiotimmarsdagen, samtidigt som de förhandla med de franska besättningsmyndigheterna i den håller icke dolda afsikten att genom främmande bajonetter skydda sig mot de tyska arbetarna

Zeigner förklarade sig i arbetarnas namn fordra beslagtagande af alla sakvärden, införande af produktionskontroll under medverkan af den arbetande befolkningen, upprätthållande af åttatimmarsdagen och beslagtagande af främmande valutor. Han vände sig äfven mot den i Bayern lika väl som i de besatta områdena rådande separatismen. "Monarkister och storindustriella", förklarade han, förhandla med arffiender för att alltjämnt kunna upprätthålla sitt herravälde. Mot detta förklarar den Sachsiska regeringen, att den med all energi kommer att kämpa för Tysklands enhet.

I Sachsiska landtdagen meddelade i dag en kommunist att till den 11te

oktober vid riksvärnsregementet i Leipzig enrollerats och bekläddts 1000 man från de nationalistiska organisationerna och att under de närmsta dagarna ytterligare 1000 man skola anställas vid samma regemente. Det kommunistiska partiet fordrar att Sachsiska polisen arresterar och oskadliggör dessa 2000 man.

(Hur är det möjligt för de nationalistiska organisationerna att enrollera och bekläda riksvärnssoldater?)

Dresden den 12te Oktober. Den social-kommunistiska regeringen har i går bildats. Kommunisterna ha öfvertagit finansministeriet och ekonomiministeriet.

Paris den 12te Oktober. Från Düsseldorf meddelas, att ockupationsmyndigheterna dagligen få mottaga nya förslag om återupptagande af skadeståndsleveranserna.

Direktörerna vid flera grufvor ha gjort erbjudanden att med sina egna arbetsstyrkor låta lasta kol för Frankrike och sätta koksverken i gång. Myndigheterna ha antagit

erbjudandena

Fransmännen ha utan motstånd besatt grufvan König Wilhelm i Recklinghausen (sidan 39) Ehuru alla meddelanden från Bukarest äro underkastade sträng censur har man här (i Paris) pålitliga underrättelser om att faran för en fascistkupp alltjämnt är stor. Man ställer sig tviflande till meddelandet om ett planerat attentat emot Bratianu och hans ministrar och anser att detta påhittats för att ge honom förevändning att arresteras en mängd fascistledare och sålunda trygga sig mot en utan tvifvel planlagd nära förestående statskupp. Öfver hundra häktningar ha företagits. Fascismen stödes som bekant af kronprinsen, som i en fascistisk regim ser konungahusets enda räddning

(ekonomisk veckorapport) --- Tillståndet i Tyskland blir dag för dag allt betänkligare. Den tyska marken har nu kommit under själfva Sovjetrubeln i kursvärde. Rikets sväfvande skuld steg under tiden 21 – 30^{de}

September med 400 millioner guldmark (på 10 dar!) Härtill medverkade statsbanorna med nära 100 millioner guldmark, hvaraf framgår den starkt socialiserade driftens välsignelse.

--- Nöden är i oafbruten tillväxt. Köttdieten, hvilken före krigstiden var uppe i 60 kg pr. individ var i början af detta år 12 kg. (d.v.s. 1 kg i månaden)

London 13de Okt. Stinnes ombud har ett par veckor uppehållit sig i London i syfte att upplägga ett lån på 5 millioner pund sterling. Ingen representant för tyska regeringen har deltagit i förhandlingarna. Delegationer erbjuder som säkerhet massor af utländsk valuta placerad utanför Tyskland. Lånet skulle löpa 3 eller 5 år och skulle främst afse att förse Tyskland med kol för vintern, då intet kan fås från Ruhr. Större cityhus samt järn och stålfirmor uppges reflektera. Beviljas lånet skall det köpta kolet fraktas med tyska båtar (sedan kriget, efter hvilket tyskarna

x) Det finns således pengar

tvingades att utlämna så godt som hela sin oceangående handelsflotta – flera millioner ton, förresten långt mindre än hvad deras U.båtar sänkt under kriget – har tyskarna genom nybyggnad och köp ökat sitt handelstonnage med omkring 1 million ton, det vill säga ungefär lika mycket som Sveriges hela handelstonnage se^{x)} förra sidan

Berlin den 13de Okt. Riksdagen har vid middagens plenum antagit fullmaktslagen (hvarigenom regeringen tilldelas en sorts (välbehöflig) diktatur) Beslutet fattades med 316 röster (10 mer än behöfligt) Nejröster afgåfvos af 24 medlemmar under det att 7 afhöll sig från att rösta. Närvarande voro således 347 medlemmar. De tysknationella och kommunisterna lämnade salen före omröstningen. Bayerska folkpartiet stannade i salen och röstade nej. Oppositionen inom socialdemokratiska fraktionen kvarstannade såvidt man kunde anklaga mangrant.

--- Riksdagen har på sista tiden haft

många stora dagar, men dagen i dag var troligen den största på länge. En oerhörd spänning gjorde sig gällande i rikssalen och korridorerna. Ännu strax före omröstningen var man icke på det klara med huruvida lagförslaget om de utomordentliga fullmakterna skulle gå igenom

--- Under oerhörd oro tog kommunisten Frölich till ordet. Han framhöll att antagandet af lagförslaget om de utomordentliga fullmakterna vore liktydigt med skendemokratiens upphäfvande. Det vore faktum, fortsatte han, att Rheinlandets lösrfvande praktiskt taget inledts af Stinnes, Klöckner och de andra storindustriella ledarna. Regeringen komme utan tvifvel att begagna de fullmakter som nu erhållits för att drifva folket i slafveri ---

Berlin den 13de okt. Läget i Ruhrområdet visar sig enligt samstämmiga uppgifter alltmera förtvifladt. Lifsmedelstillförseln minskas alltmer, och detta medför allvarliga oroligheter. Alla

praktiska förslag från tysk sida för att erhålla en förbättring tillbakavisas af general Degoutte och nya förslag äro uteslutna, hvarför bland den tyska befolkningen en oerhörd förtviflan är rådande. Det ser nästan ut som om general Degoutte af politiska skäl ville arbeta på att frambringa fullständigt kaos. Inrikesminister Oeser har på grund af de förtviflade förhållandena utfärdat en kungörelse, i hvilket det heter, att de järnvägsmän, som ännu vistas i Ruhrområdet, uppmanas att på onsdagen (d. 16de) upptaga sitt arbete under fransk regim. Mot den gamla tjänsteleden är intet att invända, då denna har en rent yrkesmässig karaktär och det är upplyst af franska regimen att den icke har någon politisk betydelse (!) – Man kan väl ej tänka sig ett bedräfligare fjasko än ”det passiva motståndet”

--- Enligt Vossische Zeitung ha Stinnes och Klöckner nu avslutat sina förhandlingar med de franska ockupationsmyndigheterna.

Berlin den 13de Okt. Polisen i München har häktat flera kommunister. Rossbach (tysknationell) är försatt på fri fot.

I Gelsenkirchen, Düsseldorf, Eberhausen (m.fl. städer) ha massorna plundrat livsmedelsaffärerna. Vid 7-tiden i afton slog mängden i Düsseldorf in fönstren till butikerna. Det var signalen till plundring i alla stadsdelar. Massan släpade bort livsmedlen säckvis. Polisen var för svag till att ingripa. I Frankfurt am Main var polisen däremot i stånd till att skingra massan. Alla butiker i den inre stadsdelen^{x)}. I Höchst och Wiesbaden är situationen allvarligare. Massan trängde in i butikerna och kastade ut varorna. Fransmännen ha förklarat Höchst i belägringstillstånd. I Köln kom det till blodiga sammanstötningar mellan polisen och demonstranterna

Mainz den 13de Okt. I natt försökte separatisterna storma rådhuset, hvarvid skottvexling uppstod mellan polisen och separatisterna, hvarunder flera dödades och sårades.

x) äro stängda

(samtidigt plundras landtbefolkningen både inom och utomhus af de svältande stadsborna)

Berlin den 14de Okt. Det allmänna läget i landet ter sig i dag än allvarligare. Sålunda ha kommunisterna haft icke mindre än tio stora, talrikt besökta offentliga möten i Berlin i dag, vid hvilka det bland annat förklarades, att signalen till den afgörande kampen komme att gifvas från det röda Mellantyskland, ifall militärbefälhafvarna komme att ingripa mot de socialistisk-kommunistiska regeringarna i Sachsen och Thüringen. Ytterligare är att märka, att general Müllers förbud mot de sachsiska proletära hundramanna-gruppernas fortbestånd sattes i fråga af de Sachsiska myndigheterna, hvilka i detta fall torde ha ministerpresidenten Zeigner bakom sig. Man anser sålunda i Sachsen att Müllers beslut icke äger någon giltighet om det icke godkännes af den af Sachiska regeringen utnämnda riksdagsmannen Meyer

Stor uppmärksamhet tillmätas

dessutom att general Ludendorff enligt uppgift de senaste dagarna uppehållit sig i Berlin i och för ingående underhandlingar med sina partivänner. Han afreste emellertid åter till Bayern den 13de Okt.

De under de senaste dagarna inträffade oroligheterna i olika delar af riket fortsätta alltjämt. Från olika håll ingå meddelanden om sammanstötningar.

Paris den 14de Okt. Liberté är i stånd att lämna utförliga meddelanden om hur Rheinlandets republik skall proklameras. Rörelsen har enligt tidningens tydligen väl underrättade sagesman under den senaste tiden rönt liflig anslutning från alla befolkningslager. En del storindustri-idkare ge dem också sitt stöd. Republiken skall inom kort proklameras utan blodsutgjutelse. Natten före proklameringen skola i alla Rheinlandets städer upplås upprop, som meddela, att Rheinlandet lösryckts från Preussen, och i dag gryningen skall det Rheinsk-republikanska borgarvärdet, som bestå af

flera tusen man, beväpnade med karbiner besätta alla offentliga byggnader, posthus, telegrafstationer, banker och så vidare. En del ämbets och tjänstemän stå beredda att ersätta dem som eventuellt skulle vägra att samarbeta med den nya regimen.

--- Tyska regeringens befallning till järnvägspersonalen i Ruhr att återupptaga arbetet under de allierade anses för en mycket betydelsefull åtgärd, enär ett fullt återupptagande af järnvägsdriften är första förutsättningen för att lifvet åter skall komma i normala gängor. Exportens återupptagande torde också, väntar man här, komma att medföra, att många fabriker, som inskränkt eller inställt driften på grund af brist på kontanter, ånyo kommer i gång, att arbetslösheten aftager och som en följd däraf dyrtidsoroligheterna upphöra. Emellertid sticker man icke under stol med att exportens återupptagande torde bli obehagligt för den engelska industrien (se nästa sida)

-- "Fransk manöver i Tangerfrå-

gan, ett bytesförsök – syftet att vinna England i Ruhrfrågan?” London den 14de Okt. Den konferens angående Tangerfrågan, hvartill franska regeringen inbjudit Spanien och England anses här för det första praktiska resultatet af Baldwins och Poincaré så mycket omtalade möte i Paris. Frankrike har, som bekant, hittills bestämt fordrat att Tanger i viss grad skulle läggas under sultanens af Marocko juridiktion och således ställas indirekt under Frankrikes kontroll. Under förhandlingarna mellan franska och engelska experter, som ägt rum i London efter premiärministermötet har emellertid Frankrike på denna punkt gjort en del eftergifter. I politiska kretsar i England har Frankrikes plötsliga tillmötesgående väckt icke ringa förvåning, och man frågar med lätt förståelig nyfikenhet hvilka djupare motiv som ligga bakom. I allmänhet gissar man på att Tanger skall utnyttjas som bytesobjekt i en affär, som i verkligheten gäller helt andra ting, först och främst

Englands ställning gentemot Ruhrpolitiken. Hur stora utsikter Poincaré har att genomföra denna lilla manöver kan naturligtvis icke för ögonblicket sägas.

Konferensens inkallande hotar att framkalla en spänning mellan Italien och Frankrike, i det Mussolini är förargad öfver att Italien icke är bland de inbjudna

Wien den 14de. Landsregeringarna i Salzburg och Tyrolen ha i samförstånd med förbundsregeringen i Wien vidtagit omfattande åtgärder för att skydda gränsen mot befarad invasion af Hitlers anhängare. Särskildt förbundet Oberland har sammandragit en mängd anhängare i Salzburg och Tyrolen efter von Kahrs utnämning. Tydligen har denna koncentration skett på order från München. I Salzburg har man under de senaste dagarna lagt märke till en mängd unga personer hvilka bära förbundet Oberlands märke, den blå tallriksmössan med en

edelweiss på röd botten ---

--- Då man måste räkna med möjligheten af en ny aktion från Hitlers sida, i hvilken de tysk-österrikiska grupperna skulle kallas att deltaga, skall en försvarsafdelning af en från hela Österrike sammandragen gränsafdelning afspärra gränsen. På så sätt tror man sig kunna skydda sig mot att Hitlers anhängare öfverskrida gränsen. De nationalistiska elementen i Bayern skola med alla medel hindras från att begifva sig till Österrike

Johannesburg den 15de Okt. Inom arbetarkretsar har det väckt sensation att Sydafrikanska grufarbetarförbundet på ett sammanträde uttalat sig för att ett förslag om infödingars upptagande i fackföreningsrörelsen och deras organisering skulle upptagas på dagordningen för generalrådets årssammanträde i syfte att få stadgarna ändrade, så att en infödingssektion skulle bildas (in-

tressant – anglosaxernas ingrodda förakt för nigrerna tyckas få jämka med sig – I Sydafrika hatas de färgade äfven emedan de nöja sig med en lägre dagspenning än de hvita och detta torde vara ursäkten till att de lämnas tillträde till fackföreningarna, där man kan hålla tummen på ögat på dem i detta afseende)

(Kaffrerna utgöra förresten nigrernas aristokrati – de äro vildt tappra och ståtliga – näst maoris längst till växten bland alla sorters folk.)

Berlin den 15de Okt. Sedan statsadvokaten låtit försätta Rossbach på fri fot ha Sachsiska regeringen och Gessler förordnat att han skall tagas i förvar såsom farlig för allmänna^{x)} säkerheten. Rossbach hade emellertid då redan frigifvits ur fängelset och hunnit undkomma. Polisen har ännu icke lyckats finna honom (naturligtvis, han är ju nationalist)

--- Socialdemokratiska partistyrelsen i Brandenburg fordrar att den undan-

x) rättare statens säkerhet

tagstillståndet skall upphävas enär det hittills endast användts mot de organiserade arbetarna. Vorwärts sluter sig i afton i en artikel med trespaltig rubrik till detta kraf. Undantagstillståndet proklamerades på sin tid för att hindra Bayerns manöver. Emellertid torde man i dag icke kunna komma ifrån det faktum, att riket praktiskt taget kapitulerat gentemot Bayern under det att den militära diktaturen ensidigt vänder sig mot republikanerna. Icke endast Sachsen och Thüringen ha uttalat sig för undantagstillståndets upphäfvande utan också Preussen, Baden, Hessen, Hamburg, Mecklenburg och Würtemberg. Regeringens organ Die Zeit försöker i dag tydligen försvara de diktatoriska åtgärderna i Sachsen och Thüringen och framställer situationen som om anarki vore omedelbart förestående i mellersta Tyskland. Utan tvifvel råder i dessa röda områden en oerhörd förbittring mot det militära envåldsregementet

Denna förbittring får ytterligare näring af dyrtiden. Priser stiga alltjämnt. Den stora befolkningen är icke längre i stånd att köpa sig de nödvändiga lifsmedlen, och för att icke svälta plundrar massorna saluhallar och lifsmedelsbutiker. Sådana dyrtidsoroligheter ha i dag ägt rum i Leipzig, Mannheim, Neustadt, Blankenburg, Braunsberg, Königsberg, Köln, Frankfurt am Main och Berlin. (således lite hvarstans)

Paris den 15de Oktober. Presidenten Millerand^{x)} har i ett tal i Louviers förklarad, att Frankrike vunnit segern och äfven måste vinna fred. Vi måste emellertid icke låta världen glömma att det icke är vårt fel om freden ännu icke uppnåtts. Frankrike har aldrig (?) uppställit några oantagliga fordringar, hvarken vid tillfället för vapenstillståndet eller vid fredsslutet. Alla franska regeringar sedan dess ha varit besjälade af önskan om en rättvis och definitiv fred. De ha

x) märk, Millerand, således ej den nedskällda Poincaré

varit trogna tolken af folkviljan och gjort allt hvad i deras makt stått för att komma till en lösning. Detta har icke lyckats, ty de ha stött på en uppenbar och så obestridlig motsträfighet, att våld måst tillgripas mot vår vilja. Vi tillgrepo våld fast vi velat undvika det, men intet annat medel stod till vårt förfogande. Eftersom man tvang oss att gripa till våld, må man komma ihåg att de panter vi blefvo tvungna att taga, icke skola utlämnas af oss förrän skulden är fullständigt ordnad. Detta äro vi skyldiga rättvisan, Frankrike och våra stupade soldater. Vi skola liksom de hålla ut ända till slutet och segra liksom de segrade. sidan 65

Berlin den 15de Okt. På officiellt håll i Berlin framställer man läget i Sachsen och Thüringen, där det äfven protesteras mot förbudet mot hundramannaafdelningarna såsom betydligt mera hotande än konflikten mellan München och Berlin. Rikskanslerns organ, Die Zeit, tar i en artikel med rubriken "Anarkien i Mellantyskland" ställ-

ning till situationen. Tidningen förklarar – och man måste tillmäta dess officiella uttalanden stor betydelse – att riksregeringen icke overksam kommer att åse upprättandet af en Sovjetfilial i Sachsen och Thüringen.

Det engelska kökets stora underlägsenhet jämfördt med det franska tillskrefs af framlidne doktor Emil Reich religiösa orsaker. Vid öppnandet af ett slags matlagningsutställning i London för några år sedan förklarade han nämligen att kokkonsten är vida mer utvecklad och fulländad i katolska länder än i protestantiska. Och orsaken härtill förklarade han voro följande: I de katolska länderna finnes en stor uppsättning af munkar och andra klosterinnevånare, hvilka under generationer varit specialister på bordets njutningar. Deras lif har i främsta rummet varit ägnadt häråt (hear,hear) I de protestantiska länderna har det icke funnits några sådana människor.

Ingen hade intresse för någonting annat än att förtjäna pengar, och kokkonsten försumrades.

Då man tillfrågade doktor Reich om ej celibatet var ett väl högt pris att betala för kunskaperna i gastronomi svarade han med ett mycket eftertryckligt: Nej!

”Franska rykten om engelska planer”

Paris den 16de Okt. Det förljudes att man inom politiska kretsar här skänker en viss tilltro åt ett af flera tidningar lanceradt rykte om att England skulle ämna taga initiativet för att få till stånd en Rheinrepublik, som icke vore skild från tyska riket, men autonom och demilitariserad under internationell kontroll. Eftersom England måste veta att Frankrike är beslutet att fordra lösning af trygghetsproblemet vid Rhein, tycks det icke otroligt, att England skulle vilja tillmötesgå denna önskan genom en lösning som äfven vore acceptabel för England

(skulle inte en fullkomligt fri och oberoende Rheinrepublik i stil med Holland och Belgien lika väl kunna accepteras af England?)

Paris d 16de Okt. Tjeckoslovakiets president, Masaryk, som för närvarande gästar Paris, öfverhöljes med loford af pressen med undantag af yttersta vänsterns, som är afgjordt fientlig mot de allianser som befästa det franska inflytandet. --- I Echo de Paris skrifver Pertinax, att fastheten i alliansen mellan Frankrike och Tjeckoslovakiet är tillräckligt uttryckt i det faktum att general Mittelhauser med sin franska militärmission för befälet öfver tjeckoslovakiska armén

Om den Stresemannska diktaturen (som torde hvila på en skäligen vacklande grund) skrifves bl.a. --- Så tillkom den nu gällande demokratiska diktaturen, som ger ministern Stresemann befogenhet att vidtaga nödiga åtgärder mot valutaförfallet och det i den drifbänk hejdlöst blomstrande gulascheriet, som ger sina utöfvare tillfälle att förvärfva rikedomar utan gräns, medan den stora massan af befolkningen sjunker djupare och djupare i det armod, som blifvit dess lott. Valet stod mellan en sådan demokratisk diktatur, stödd på riksdagen, eller en

utomparlamentarisk, uppbyren antingen af den gamla regimens kretsar eller också af det Moskvaorienterade proletariatet. ---

-- (det kommer att taga tid innan ställningen kan förbättras)

--- Det värsta är att tillståndet bland befolkningen är sådant, att den icke har tid att vänta – nöden är fruktansvärd och från olika delar af landet ingå underrättelser om plundringar och oroligheter. Stadsbefolkningen har ingenting att lefva af och ingenting att betala med annat än värdelösa papperslappar. Det har dröjts för länge med att vidtaga de åtgärder som behöfdes (se sidan 93 i "den ryska röran")

"Tyska marken får tyna bort och dö – Räntemarken skall icke sättas i något förhållande till pappersmarken" – Berlin den 16de Okt. Det nya myntet som Tyskland skall få i början af November är baserad på garantier från hela det tyska näringslivet. På all landtbruksegendom lägges ett hypotek af fyra procent på värdet^{x)}, och indus-

x) (detsamma gjordes i Danmark i början af 18-hundratalet)

triens och näringslivets fasta egendom belastas på liknande sätt. Bankerna och handeln få bidra med borgen för ett guldlån. På grundval af dessa förpliktelser kommer en räntebank att upprättas, hvilken skall utge räntebref som täckning för det nya myntet, räntemarken. ---

Det nya myntet skall icke utgöra den definitiva tyska valutan. Det gäller framför allt att så snart som möjligt skapa ett nytt verkligt betalningsmedel, enär faran för fullständigt afvisande af pappersmarken som betalningsmedel växer dag från dag och man just nu måste uppköpa en stor del af den nya skörden för folknäringens trygghet. Landtbruket torde komma att visa större förtroende för det nya betalningsmedlet på grund af dess täckning genom räntebref och fast egendom på hvilkas värdebeständighet man litar mera än man skulle ha gjort på en guldsedel, för hvilken det för närvarande

icke kan anskaffas tillräcklig guldtäckning De nya sedlarna skola emellertid kunna inlösas när som helst i räntebref hvilka garantera 5 procents ränta på guldvärdet och äro garanterade af den tyska fasta egendomen.

(sidan 59) Presidenten Millerands tal betraktas som ett verkligt budskap till landet. Det väcker våldsamt ursinne hos tidningarna af yttersta vänstern, som skrifva, att republikens president, som skall stå öfver partierna, nu ställer sig i spetsen för nationella blockets parti i valkampanjen. Något sådant har man icke sett sedan MacMahons dagar.

Le Matin innehåller en stor artikel om nödvändigheten af en revision af författningen hvarigenom statschefens makt ökas, ty Millerand förklarade ordagrant, att en revision af författningen blir oundviklig. Han finner parlamentets makt för stor.

Berlin den 17de Okt. I ett telegram till Wolffs byrå från Essen framhålles att den gångna dagen gått i arbetsupptagandets

tecken. På telegraf och telefonstationerna har arbetet i dag återupptagits. Järnvägsmännen i Ruhr ha i enlighet med rikstrafikministerns instruktioner i dag anmält sig hos den franska järnvägsförvaltningen. Sedan järnvägsmännen ifyllt ett formulär förklarades från franska järnvägsförvaltningens sida, att de senare skulle erhålla meddelande, huruvida och när de kunde återupptaga arbetet.

(Inmarschen i Belgien, det oinskränkta U.båtskriget trots Amerikas protester och det "passiva motståndet" torde vara de största bland de många dumheter, som Tyskland sedan 1914 låtit sig komma till last.)

Berlin den 17de Okt. --(allmänt gurgel) --- Det bayerska folkpartiets mest bekanta ledare har inför ett stort antal riksdagsmän och landtdagsmän hållit ett tal, hvori han framhöll att bayerska folkpartiet står slutet bakom bayerska regeringen och von Kahr, och att det betraktade hvar och en som fiende som

försöker gå till storms mot denna regering. Folkpartiet vill icke skilja Bayern från riket, men om Nordtyskland verkligen, och allt tyder härpå, skulle bli Bolsjevikiskt, då är det en plikt mot Tyskland att Bayern håller rikstanken uppe och med den sunda sydliga delen af riket som grundval uppbygger ett nytt, bättre rike. Detta är icke separation utan endast en öfvergående isolering af den friska lemman från den sjuka kroppen --- Från Bayern meddelas vidare, att alla personer utsätta sig för straff, som fortfarande tillhöra de förbjudna socialistiska och kommunistiska själfskyddsorganisationerna.

(I Sachsen är det annat ljud i skällan. I landtdagen meddelade den 32-årige finansministern Böttcher som förut dömts till fem års straffarbete såsom tillhörande den bekanta röfvaranföraren Max Holzband, men sedan benådats, att han försökte att sälja hälften af de sachsiska statsskogarna för att skaffa bröd, kol och

potatis åt de arbetslösa, men då detta misslyckats hade han skaffat hjälp från Moskvainternationalen som ställt 2000 ton spannmål till förfogande. Fördraget var visserligen icke ännu undertecknad, men enighet hade dock uppnåtts rörande grundvalen för detsamma

Läs! Berlin den 17de Okt. I motsats till påtagligen tendentiösa uppgifter i Der Tag rörande oenighet mellan koalitionspartierna i arbetsfrågan meddelar Tageblatt att förhandlingarna i denna fråga förlupit tillfredsställande och i morgon skola afslutas. Man har principiellt enats om att maximiarbetstiden genom aftal eller genom vederbörande myndigheters bestämmande kan höjas till 10 timmar inom de flesta branscher och till 8 timmar vid grufvor och öfriga särskildt hälsofarliga företag

(Det är inte för mycket att arbetarna få spotta i händerna och ta i sedan det tyska jordbruket och dess industri och handel belastats med inteckningar för

att en möjlighet undvika kaos)

Berlin den 18de Okt. Vid fackföreningsstyrelsernas sammanträde i går i Berlin dryftades, enligt Vorwärts, äfven situationen i Sachsen. En resolution antogs, i hvilken det hotades med generalstreik i händelse af ett väpnadt inskridande mot det Sachsiska och Thüringska proletariatet

Styrelsen för de förenade socialistiska partierna har på ett sammanträde i dag enhälligt kommit till den öfvertygelsen att det snara upphäfvandet af det militära belägringstillståndet är nödvändigt för att i rikets förhållande till delstaterna återupprätta en direkt enhet.

Om förhållandena i Tyskland skrives:

--- Ruhrockupationen är ett faktum, efter viss bedömning motiveradt, efter andra orättfärdigt, men någon utomstående kommer icke att ingripa mot den och Tysklands motstånd sviktar förr eller senare . Konflikts lösning måste därför börja med motståndets upphörande. I hufvudsak låg detta åskådningssätt till grund

för de upprepade engelska råden till Tyskland, sistnämnda land har till sin egen skada följt dem för sent, men antagligen hade kapitulationen ledt till inrikespolitisk katastrof om den icke uppskjutits tills alla möjligheter till motvärn voro förbrukade. Nu kunde koalitionsregeringen bevaras och erhålla fullmakt för ytterligare ekonomiskt kvacksalfveri enbart därför att det ingenstans finns krafter och sammanhållning nog till ett allvarligt omstörtning-försök.

Tyskland är nämligen underkastadt en upplösningssprocess af vida allvarligare slag än den ena eller andra landsändans kuppärtade separationsförsök. Inom Tyskland själf har präglats slagordet "atomisering", och man åsyftar därmed det lossande af alla föreningsband mellan landsdelar, samhällsklasser, inom handel och näringar och naturligtvis som en följd af allt detta äfven moraliskt, hvilket blifvit resultatet af den materiella värdevärdens förstöring under ofrivilligt, men

effektivt samarbete mellan spekulanter och statsförvaltning. Försöket att af intet och utan känning med de utrikespolitiska orsakskällorna skapa en ny tysk valuta bringar denna förvirring till höjdpunkten –

-- (Tyskland söker inleda förhandlingar med Frankrike) --- I den för Frankrike centrala frågan om skadeståndsleveranserna äro emellertid dessa förhandlingar dömda att rinna ut i sanden af det enkla skälet att ingen kan betala. De oerhörda tyska tillgångar som ligga i amerikanska, engelska och exneutrala banker eller obligationer äro ännu mer oåtkomliga för franska regeringen än de äro för den tyska. Härigenom inträder det paradoxala förhållandet att själfva uppgifvandet af det passiva motståndet kommit hela Ruhrockupationen att stanna vid den döda punkten ty det nuvarande tillståndet vore gynnsamt för Frankrike endast om det eftersträfvade eröfring af de ockuperade områdena. Som panttagande har den verkat först i det

ögonblick då Tysklands förut till en del låtsade oförmåga att betala erhållit den mest påtagliga trovärdighet ---

(allt som allt gör Mikael's folk för närvarande intryck af ett tilltalande "ruskomsnusk" – de rika skoja Vaterlandet efter bästa förmåga och arbetarna vilja ej anstränga sig för att bidra till att rädda det, det hela serveradt med en sauce piquante af revolter och mord – "Tysken trifs endast i uniform eller livré" säger någon – Heyne tror jag)

De högsta lönerna i Berlin under sista veckan voro efter afdrag för skatt omkring 4 milliarder. Detta motsvarar en summa af 4 guldmark för 48 timmarsvecka

Berlin den 18de Okt. Konflikten i Sachsen mellan den militära och civila makten tillspetsas alltmer. Vorwärts skrifver i afton att antalet socialdemokratiska motståndare mot koalitionen under nuvarande förhållanden växer för hvar dag. Socialdemokratiska partiet kan icke gilla ultimatumsteg emot Sachsiska regeringen.

Rikskabinettet har i dag

sammanträtt för att diskutera hvad som bör göras. Enligt förljudande anser majoriteten inom kabinettet tidpunkten vara inne för ett energiskt ingripande emot Sachsiska regeringen och att sända en ny riksvärnsstyrka till Chemnitz, Plauen och andra städer, som det skulle heta för att trygga de fabrikanter lif, som hotas af den mest fruktansvärda terrorism, men i själfva verket naturligtvis med ett helt annat syfte för ögonen, hvilket också klart framgår af följande tillägg: skulle dessa riksvärnsförstärkningar möta motstånd, så kommer makt att användas

München den 18de Okt. Bayerska utrikesministern har underrättat Sachsiska utrikesdepartementet om att bayerska regeringen icke kommer att mottaga nytt Sachsiskt sändebud så länge kommunisterna äro representerade i den Sachsiska regeringen. Samtidigt har bayerska sändebudet hos Sachsiska regeringen återkallats (Hur ljuft det är när bröder sämjas)

Weimar den 18de Okt. Vid thüringska landtdagens sammanträde i går afgaf statsministern den nya regeringens programförklaring, i hvilket det bland annat heter att thüringska regeringen kommer att hos riksregeringen påyrka införande af handelsmonopol efter Sovjetryskt mönster (Obs! I Ryssland har redan handeln till stor del frigifvits sedan man kommit underfund med att det gick åt fanders under handelsmonopolet) nedan

Plundringarna af brödbodarna i Berlin fortsätta alltjämt

I en artikelserie om "Det olyckliga Tyskland" skrifver doktor Asche bland annat:

--- Det råder intet tvifvel on att de ryska bolsjevikerna genom sina representanter deltaga i de kommunistiska mellantyska ministrarnas rådslag, äfven om det icke sker officiellt --- Regeringen i Sachsen är fullt på det klara med sina förpliktelser att bereda Ryssland ett välkommet tillfälle att få "världsrevolutionen" utbredd ett stycke mot väster.

De kommunistiska ministrarna dölja ingalunda att en samverkan äger rum mellan Sachsiska regeringen och Sovjetryssland. En af de nya Sachsiska ministrarna förklarade rent ut häromdagen att man skulle försöka skaffa de Sachsiska arbetarna bättre vilkor med Rysslands hjälp –

--- (Polen afvaktar händelsernas utveckling i Tyskland) ---
Det är säkert intet hugskott, då man på många håll anser att ett tyskt sammanbrott mycket snart skulle följas af ett polskt besättande både af Ostpreussen och af den del af Oberschlesien som ännu är i Tysklands ägo.

Berlin den 19de Okt.^{x)} Situationen mellan Bayern och riket har i afton betydligt förvärrats. Ebert har på riksvärnsministerns hemställan afskedat kommandanten för den bayerska riksvärnskretsen, general von Lossow med pension. Bayeriska regeringen fasthåller emellertid vid sin ståndpunkt

x) meddelas under rubrik: "det knakar allt värre i tyska rikets fogar"

och betecknar von Lossows återkallande som en fiendtlig handling. Bayern ämnar afbryta den officiella förbindelsen med Riksvärnsministern Gessler

Redan ett tidigare i dag spridt förljudande om att Lossow skulle återkallas väckte ett oerhördt uppseende i München och ökade spänningen. I bayerska regeringskretsar förklarades att en sådan åtgärd skulle vara farlig för det allmänna lugnet och betyda ett belastningsprof af en omfattning, som förhållandet mellan Bayern och riket icke förr varit utsatt för. Bayern skulle icke passivt kunna finna sig i sådana steg från rikets sida.

(Tageblatt meddelar att von Lossow afskedades emedan han i ett öppet telegram till arméledningens chef, general von Seeckt vägrat att verkställa dennes order och samtidigt förklarat att han i framtiden icke komme att utföra några order hvilka kunde bringa honom i konflikt med bayerska regeringen sidan 78

"Berlin inställer alla betalningar till

Frankrike? Berlin den 19de Okt. BerlinerBörsen Courir innehöll i morse en uppseendeväckande artikel om den utrikespolitiska situationen. Det heter däri bland annat: --- Vi ha tvingat Poincaré att bekänna färg. Nu vet hela världen – också de öfriga allierade att Frankrike icke har vare sig skadestånd eller samförstånd till mål utan tyska rikets tillintetgörande. Vi inställa nu alla skadeståndslleveranser och alla skadeståndsbetalningar till Frankrike och vi äro fullt medvetna om konsekvenserna häraf, nämligen att detta inställande, som vi af den yttersta nöd tvingats att företaga, sannolikt kommer att betyda en brytning med Frankrike

Paris den 19de Okt.^{x)} Den franska oppositionens två mest framstående ledare, Briand och Heriot ha under de senaste dagarna i sina valtal redogjort för sin hållning gentemot ministären Poincarés utrikespolitik. Häraf framgår att denne alltjämt praktiskt taget har hela franska

x) rubricerad: Poincaré har hela Frankrike bakom sig”

folkets stöd. Tyskland har ingenting att hoppas på från de franska vänsterpartiernas sida. Heriot avslutade sitt tal med: Äfven om regeringen i morgon skulle anse nya skatter erforderliga, komma vi att rösta därför (!)

Läs Paris den 19de Okt. Skadeståndskommissionen har i dag vid det sedvanliga veckosammanträdet godkänt några beställningar å naturaleveranser, som Frankrike, Belgien och Italien ämna göra i Tyskland --- Man afvaktar med en viss nyfikenhet hur tyska regeringen skall upptaga beställningarna, sedan den just låtit förklara att den icke är i stånd att betala naturaleveranserna (onekligen en svår dilemma – skall bli intressant att se hur saken utvecklar sig)

(sid 76) – Läget allvarligt – (flera spalter Berlinterogram af den 20de dennes)

--- Rikskabinettet har i dag haft sammanträde. Man anser Bayerns uppträdande vara liktydigt med en definitiv brytning med riket. Ännu

är det icke afgjort hvilken ställning riksregeringen kommer att intaga till det skedda, men man talar om att den i främsta rummet ämnar tillgripa ekonomiska och finansiella åtgärder, tydligen gående ut på att isolera Bayern.

-- Från München telegraferas i afton, att bayerska regeringen, då underhandlingarna definitivt strandat, sett sig nödsakad att fatta tungt vägande beslut. I afton mottog von Kahr pressens representanter, hvarvid han i ett anförande betonade, att han måste afvisa alla beskyllningar för separation och partikularism. Bayerska regeringen ansåge sitt ställningstagande som en nationell plikt och som en nödvändighet för att motverka internationalismen och marxismen. Bayerns steg riktade sig icke mot riket som sådant utan mot riksregeringen. Nu måste man välja mellan tysk och icke tysk. Bayerska regeringen kämpade för den stora tyska tanken ---

--- Bayern betraktar det som sin he-

liga plikt att i denna stund vara den hårdt ansatta tyskhetens fasta borg.

--- Vorwärts talar om Bayerns uppror mot riket och uppmanar i knappast förtäckta ordalag till borgarkrig: "Det finns ju alltjämt riksvärn äfven utom Bayern, och det finns inom och utom Bayern en mycket stor del af tyska folket, som kommer att ställa sig till förfogande för hvarje handling, som är nödvändig för riksenhetens skydd och som kommer att anbefallas af riksregeringen.

London den 20de Okt. Beträffande den allvarliga politiska innebörden i Rheinlandets framtid, är man i initierade kretsar sedan veckor tillbaka förberedd på möjligheten af en kupp med syfte att lösslita Rheinlandet och deklarerera en själfständig republik. Man förmodar, att denna fråga, liksom hela det europeiska problemet kommer att framläggas i Baldwins tal om torsdag (d.25te dennes) i Plymouth, hvilket kommer att rundradieras öfver hela England.

Brytningen mellan Bayern och riket är nu ett faktum. Bayerska regeringen har

(fortsättning nästa häfte)

(forts. fr. s. 96 förra häftet på "Den ryska röran")

Ryssland (knappt 1 öre pr kilo) Differensen blir anseelig, äfven om man afdrager omkostnaderna. Det är en indirekt skatt som i denna form hvilar på bönderna, förutom den mängd direkta skatter de ha att betala ---

--- (all handel är organiserad på samma sätt) --- Hvart tager då den stora vinsten vägen ty till statskassan kommer blott en liten del däraf? Den söndersmulas och uppätes på vägen af den vidlyftiga apparat som behöfves för att upprätthålla det invecklade ekonomiska systemet. Men ett motstycke till den exploatering af bönder som att döma af Krassins bok förekommer i Sovjetryssland torde man knappt finna i något annat land.

"Ryssland hotar, Mussolininot i karelska affären"

Hälsingfors den 4de Okt. (En bolsjevikipamp har mördats i Östkarelen) – Härvarande rådsryska representant Tjernyk gör Finland ansvarig för mordet på gränskommissionens vice ordförande Lavrov^{x)}. Han motiverar detta med att mördaren

x) (jämför Janinamordet!)

kommit från Finland och återvändt dit efter mordgärningen. Enligt hvad ryssarna uppgifva har mordet föröfvats i Östkarelen omkring 1,5 kilometer från gränsen då Lavrov återvände från ett sammanträde i Finland

--- (Diverse ryska fordringar bl. a. att de skyldiga skola straffas enligt i Ryssland gällande lagar^{x)} och att Finland pungar ut med 50.000 guldrubel) --- Tjernyk meddelar vidare att Ryssland ämnar vidtaga alla åtgärder för att genomdrifva sina fordringar. Ryssland ha afbrutit alla öfverläggningar som pågått under de senaste dagarna för ordnande af förhållandena mellan Finland och Ryssland. Dessutom har Rysslands representant meddelat att Ryssland tager saken allvarligt och vid behof kommer att ta sin tillflykt till afgörande åtgärder (ockupation? jämför Korfu)

(Detta är gefundernes Frelsen för bolsjevikipacket, som med all säkerhet kommer att mucka gräl med Finland – skall bli ytterst intressant att se hur saken utvecklar sig)

x) (jämför Sarajevomordet)

Hälsingfors den 5te Okt. En irriterad finsk-rysk polemik har uppflammat med anledning af de senaste händelserna vid gränsen. Tidningarna här inskräpa att mordörfallet på gränskommissionens medlemmar ägt rum på ryskt område och utförts af ryska undersåtar. Sovjetmyndigheternas uppträdande á la Mussolini är därför fullständigt malplaceradt --- Noggranna undersökningar pågå --- Hvad som framgått är att ryska kommissionsmedlemmarna själfva klagat öfver osäkerhetstillståndet på ryska sidan, hvilket nödgat dem att där färdas beväpnade och anlita militäreskort. Däremot ha de känt sig trygga på finskt område.

(Det är en sannskyldig storvulen bolsjevikisk fräckhet att mucka gräl med Finland på grund af att en ryss på ryskt territorium mördats af ryssar!)

--- Hvad Sovjetregeringen nu ämnar göra, därom är intet med visshet kändt. Hotfullt förefaller ett meddelande från Hälsingfors,

att ryssarna afbrutit alla underhandlingar som på senaste tiden ägt rum för ordnande af förhållandena mellan Finland och Ryssland. Utan tvifvel kunna finnarna skatta sig lyckliga att Ryssland ej i likhet med Italien i detta ögonblick har till sitt förfogande en stark och slagfärdig flotta. Frestelsen att följa Mussolinis exempel äfven i fråga om att taga "pant" hade kanske annars varit för stark. Emellertid är ju Rysslands röda armé en fruktansvärd faktor att räkna med och dess luftflotta lär på senare tiden ha nått en hög grad af effektivitet. Som Moskvaregeringens sätt att behandla den karelska mordaffären synes tyda på att den söker sak med Finland torde man i dessa dagar där ha starkare skäl än på länge att vara på sin vakt. Äfven på denna sidan Bottenhafvet lär det finnas anledning att just nu med skärpt uppmärksamhet rikta blickarna mot öster. --- "Hos vänsterkommunisterna i Ryss-

land är spänningen angående utgången i Tyskland drifven till sin spets. Det är ett bevis så godt som något på mänsklig perversitet, att dessa ryska vettvillingar vänta sig en slags världsfrälsning af kaos i Tyskland. Trots nöden och hotet från de missnöjda, har Rådssryssland i förbida på kommunistseger i Tyskland rustat sig för en ny frammarsch mot det kapitalistiska Europa”.

Warschau den 4de Okt. Här ha de senaste nätterna häktats en mängd personer tillhörande en hemlig organisation, som stod i förbindelse med de ryska bolsjevikerna. Enligt pressen tillhöra tio af de häktade det kommunistiska partiet. Vid husundersökningar hos de häktade hittades en rad viktiga dokument. Gazeta Porana meddelar att några af de häktade stodo i förbindelse med officerare i polska armén , hvilka nu också häktats.

Moskva den 3^{die}. Natten till den 1^{sta} Oktober häktades af statspolitiska förvaltningen här ytterligare fem kommunister

i ledande ställning. Häktningarna stå i samband med undersökningsmaterial som man fått vid förhör med förre ledamoten af partiets centralkommitté, Bogdanov

Moskva den 5te Okt. Bland medlemmar af politiska byrå och folkkommisariet råder oenighet om huruvida några allvarliga steg böra företagas med anledning af mordet på ryska gränskommissionens vice ordförande.

Många ledande kommunister hysa den meningen, att man bör afvakta händelsernas utveckling i Tyskland för att ha händerna fria.

Hälsingfors den 8de Okt. Utrikesministern Venola framhåller till svar på de ryska krafven med anledning af det karelska mordet, att detta inträffat på ryska sidan af gränsen och utförts af ryska medborgare, hvarför undersökningen är en rysk angelägenhet. På grund häraf ankommer det rättsliga förfarandet äfven på Ryssland. Om en rysk medborgare eller annan utlänning befinnes

skyldig till mordet, skall Finland i afseende på den brottslige iakttaga den internationella rättens bestämmelser: Finland afböjer att ställa garanti, enär det icke bär något ansvar för ifrågavarande brott.

Under rubrik "Sovjet och Tysklands kommunister"
meddelas fr. Moskva d. 6^{te}Okt.

--- Vi ha under den senaste generalstreiken sett, hur lätt det är att bilda stridsfärdiga kamporganisationer af arbetare. Vi tro att det ej blir en svår sak för de tyska arbetarna att få makten i sina händer. Det blir svårare att behålla makten. Kapitalstaterna komma att omedelbart omringa oss. Polen kommer att besätta Ostpreussen och Schlesien. Tjeckoslovakiet kommer att intränga söderifrån och Frankrike att göra en framryckning från väster. Lifsmedelsproblemet skall skärpas. Vi ha beräknat allt detta och säga att tiden är inne. Vi måste omedelbart börja vår framryckning, eljest komma vi att bli slagna --- Vi ha

aldrig frånsagt oss tanken på en Världsrevolution, som skall föra oss till den slutliga segern. Denna seger är ganska nära. Vi stå inför stora händelser, och måste vara förberedda för dem --- Man har därför beslutat att förse de tyska kommunisterna med vapen och sedan flytta några truppkontingenter till polska gränsen för att vara redo för alla eventualiteter

Moskva den 7de Okt. Det revolutionära krigsrådet har beslutat att öka antalet trupper vid gränserna till Lettland och Polen till 15 divisioner. Man har också förflyttat dit 3 kavalleridivisioner. Dessa trupper komma att förflyttas från Sibirien och Kaukasus ---

--- Vid sitt gårdagssammanträde beslöt den politiska byrån att befullmäktiga folkkommissarierådet att omedelbart förklara i krigstillstånd de järnvägslinjer, där man märker jäsning bland järnvägspersonalen. Detta är en följd af att järnvägsmännen på olika ställen

vägra att transportera spannmål som destinerats till utlandet oaktat den lokala befolkningens behof

--- Den undersökning som inledts mot den häktade direktören för Handels och Industribanken, Krasnosjekov avslöjar en riktig Panamaskandal. En del af de mest framstående bolsjevikerna äro inblandade i förskingringarna, bland dem Zinovievs fader som utarrenderar en stor egendom nära Petrograd. Djersjinskis ställföreträdare i aktiebolaget Larek har på fiktiva dokument fått 80000 tjervonets^{x)} Bland de medskyldiga äro de högsta tjänstemännen i statspolitiska förvaltningen och spetsarna i statstrusterna. Både aktiekapital och reserver äro totalt förbrukade. Det förljudes att regeringen har beslutat att inställa vidare undersökningar för att undvika ännu större skandal nästa s.

Moskva den 12te Okt. Expressen Warschau – Moskva har stoppats och genomsökts. Brittiska, italienska och polska agenter utplundrades

x) det nya myntet

förra s. --- Det förljudes att upphofsmanen till förskingringsaffären i Industri och handelsbanken, den röde direktören Krasnosjekov begått självmord i fängelset. Enligt en annan version har han blifvit kväfd af fångvaktarna emedan Sovjetregeringen ej vågade ställa honom inför domstol af fruktan för komprometterande avslöjanden.

--- Enligt officiella meddelanden exporterades från 1^{sta} Okt. 1922 till 1^{sta} Okt. 1923 till utlandet inalles 447.313 ton råg, 112,694 ton oljekakor, 68000 ton korn samt 23,751 ton hafre (i allt värdt mindre än 100 millioner kronor, således en pris snus i förhållande till Sovjetryslands budget som naturligtvis går loss på Gud vet hur många milliarder – Svenska statens utgifter var år 1921 nära 1 milliard kr. (Den engelska statens öfver 18 milliarder kr.)

”Ryska spannmålsexportens fjasko (se ofvan) --- I verkligheten lyckades man emellertid under September och Augusti endast transportera till hamnar 173 000 ton

Torgovo Gazeta slår larm och yrkar att hela exportplanen omedelbart skall omarbetas. I Odessa och Nikolajev har till följd af bristen på transportmedel och spannmålsmagasin, spannmål måste lagras under bar himmel (!) Följden är att den blifvit våt och börjat ruttna. Utrikeshandelskommissariatet söker nu till hvad pris som hälst befrakta utländska fartyg, men därmed blir naturligtvis möjligheten af vinst på spannmålsutförseln illusorisk (samtidigt som den kommer att förorsaka hungersnöd för en stor del af befolkningen – snillrikt utfunderadt)

”Mera ljus öfver den ostkarelska mordaffären” –
Hälsingfors den 13de Okt. Det påstås att opinionen i Östkarelen redan länge varit synnerligen avogt stämd mot den mördade Lesnjev, medan den däremot varit likgiltig i fråga om Lavrov. Lesnjev, ehuru själf karel till börd, har hängivet tjänat de ryska makthavarna mot sina landsmäns intressen. På hans initiativ

uppges ett fyrtiotal kareler ha förlorat lif och egendom. Mordet var sannolikt en hämnadeakt mot Lesnjev, hvarvid Lavrov råkat bli träffad af en kula som icke var ämnad åt honom.

Paris den 14de Okt. I nästa vecka anländer en af direktörerna för den ryska statsbanken hit --- Ryssland sträfvar tydligen efter att tränga sig in just nu då Tyskland icke är leveranskraftigt ---

--- Ett förljudande gör gällande att Stengmann (ofvannämnda bankdirektör) också ämnar försöka en politisk framställning och framlägga ett förslag som går ut på att Ryssland är villigt att betala^{x)} Frankrike räntor på lånen från före kriget om Frankrike i gengäld erkänner Ryssland de jure. (Hoppoms att Frankrike skickar hem herr Stengmann med lång näsa)

Moskva den 12te Okt. Från Kislovodsk I Kaukasien telegraferas att fru Kalinin, maka till allryska centrala exekutivkommitténs ordförande (Hvilken

x) Hvad skall det betala med?

lär vara detsamma som Rysslands president blifvit svårt misshandlad af okända personer, som öfverfallit henne och fråntaget henne 10 000 tjernovets. Statspolitiska förvaltningen har tills vidare ej lyckats få tag i någon af rånarna

x) Berlin den 16de Okt. Stormen har nu nått Berlin. Sedan flera dagar ha underrättelser regelbundet ingått från de mest skilda orter i Tyskland om svåra kravaller och samtidigt har jäsningen ökat i hufvudstaden. Här och hvar har det senaste tiden kommit till sammanstötningar, hvilka dock endast haft symptomatisk betydelse. Nu har emellertid som sagt stormen brutit löst på allvar, och den var väntad. Redan i går erforo myndigheterna att det inom de arbetslösas läger glunkades om att "I morgon brakar det löst". Myndigheterna hade därför i dag afspärrat regeringskvarteret kring Wilhelmsstrasse. Vidare ökades skyddet framför Grossberlins rådhus, som sedan flera dagar varit under bevakning

x) tillhör allmänna texten

Dessutom hade flygande patruller inrättats –

--- De arbetslösa marscherade upp efter en i detalj fastställd plan. De åtföljas af kommunistiska förtroendemän som dirigerade dem i lämpliga riktningar. Öfverallt voro agitatorer i farten, hvilka ytterligare upphetsade massorna. Af intresse är att konstatera att äfven Hitlermännen bedrefo en liflig agitation. Deras hets riktade sig emellertid mest mot judarna och då stormen på förmiddagen bröt lös, blef äfven börsen föremål för en attack. Man försökte storma börsbyggnaden och de utanför väntande bilarna ville man vräka i Spree – (en bankir misshandlades och hotades med lynchning) --- I sista stund anlände polis och lyckades rädda bankirens lif. I saluhallarna uppstod vild panik. Köparna flydde åt alla håll och försäljarna stängde sina stånd. Lifsmedelsbutiker och bagerier utplundrades och polisen bombarderades med stenar. Öfverallt utspelades pryglscener och den upphetsade massan, som ständigt växte med

nya tusental, försökte intränga i rådhuset.

Under aftonens lopp ha talrika kommunistiska agitatorer arresterats. I Hildesheim arresterades 72 kommunistiska ledare, som hade samlats till konferens. Liksom i Sachsen har det nu också i Thüringen utfärdats förbud mot de röda hundramannakompanierna. trots förbudet ha kompanierna i Sachsen hållit en stor hemlig konferens med deltagande både från kommunistiskt och socialistiskt håll. Hundramannakompanierna i Leipzig ha genom plakat, som uppklistrats på husväggarna, meddelat att de icke ha för avsikt att upplösa sig.

Moskva den 15de Okt. Revolutionära krigsrådet har efter hvad som förljudes beslutat anmoda allryska centrala exekutivkommittén att utfärda fullständig amnesti för sådana emigranter, särskildt forna officerare, militära tjänstemän och läkare, som äro villiga att erkänna Sovjetmakten och inträda i den röda armén.

Den berömde Münchenkirurgen Sauerbruch har med sin assistent i aeroplan afrest till Moskva för att behandla Trotski som skall ha svårt insjuknat i magkräfta (Hurra!) det är ändå styfvare än knut, som jag så länge önskat honom)

”Odlarstreik i Ukraina – Ingen vintersäd sådd i halfva landet”. Moskva den 15de Okt. Kommunist meddelar, att nästan halfva Ukraina^{x)} ej har sått någon vintersäd. De södra guvermenten ha ej sått något alls. Guvermenten Charkov, Poltava och Jekaterinoslav ha betydligt minskat den odlade arealen (I Jekaterinoslavguvermentet har endast 17 procent af förra årets areal besåtts) Man måste, säger Kommunist, omedelbart mobilisera hela Sovjetapparaten och tvinga befolkningen att så åtminstone råg, ty tiden för hvete är redan förbi – (samtidigt telegraferas från London att sädesutförsel från Ryssland i stor stil är tryggad genom Angloryskt bolag. Tvi!

x) lika stort som Sverige, 30 millioner innevånare

(fortsättning sidan 81 nästa häfte

- Madam Jansson (som ligger i själatåget) ock,ock, herr pastor, ja´ har varit en stor synderska!
- Pastorn: Ja jag har hört sägas det – Madam Jansson far upp som en raket: Hva ä de för en rackare som har sagt dä?
- Har du hört att i Norge har man satt upp en fabrik för att framställa guano af luften? – Ja, i Norge ja, så som dom där norrmännen pratar! (bra)
- Hon: Skulle ni kunna ingå ett äktenskap utan kärlek? – Han: Aldrig, min nådiga, hållre då kärlek utan äktenskap
- Den besökande damen i fängelset: Stackars, stackars man! Får jag erbjuda er dessa blommor? – Fången bakom gallret: Fröken går visst galet. Han, som mördade hustru och barn ä i nästa cell. Ja´ har bara stulit en ko, ja´
- Grosshandlar Nathansson till den unge mannen som räddat hans dotters lif: Ni har räddat min dotters lif, gå in i min affär und tag er tusen cigarrer, ni får 10 procents rabatt
- Mamma: I himlen är en enda lång lång

söndag och de snälla barnen få leka med de små änglarna hela dan. – Gullan: Men mamma, om jag är snäll får jag väl också gå ned och leka med de små jävlarna?

Hon: Hur tycker du min nya hatt ser ut? Han: Hm, ungefär som en half månadslön

Interviewaren: Och hvilket råd vill ni ge vår tids ungdom för att den skall uppnå en så hög ålder? 100-åringen: Den skall akta sig för att dö för ung

Fröken Glasberg: Åh flickor, kan ni tänka er, att igår när jag var ute och gick såg jag en herre som såg ut som om han tänkte kyssa mig, åh så jag sprang! Korus: Fick du fatt i´n?

Frun: En inre stämman säger mig..... Mannen: Jösses, har du en inre stämman också?

Söndagsskolläraren^{x)}: Hur går det med den man som endast tänker på sin kropps behof och aldrig på sin själ?

Eleven: Han blir väl fet.

x) mycket välfödd á la Lunkan